22.9.2021

# Kirkon Ulkomaanavun lausunto ympäristövaliokunnalle asiasta VNS 5/2021 Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selonteko

Kirkon Ulkomaanapu kiittää valiokuntaa mahdollisuudesta saada lausua kehityspolitiikan ylivaalikautisesta selonteosta. Kehityspoliittinen selonteko on kaivattu ja tärkeä pitkän aikavälin linjaus tukemaan Suomen kansainvälistä kehityspolitiikkaa. Toivomme, että valiokunta kiinnittää lausunnossaan huomioita erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

1) Kehityspolitiikan ylivaalikautisen selonteon suurin heikkous on, ettei se sisällä kehitysrahoituksen tiekarttaa.
2) Kehittyvissä maissa erityisesti pienillä ja keskisuurilla yrityksillä on tärkeä rooli kestävän kasvun luomisessa.
3) Kokonaisvaltaisen kehityspolitiikan tulee näkyä kaikilla politiikan sektoreilla – myös Suomen omassa ilmasto- ja ympäristöpolitiikassa.

**Rahoitustiekartta**

Kehitysrahoitus ja sen osana ilmastorahoitus, tukevat köyhyyden vähentämistä kehittyvissä maissa sekä niiden selviytymistä ilmastokriisin aiheuttamista uusista haasteita. **Toivomme, että valiokunta antaa lausunnossaan vahvan tukensa kehitysrahoituksen tiekartalle, josta on selkeä kirjaus hallitusohjelmassa.** Kehitysrahoituksen nostaminen YK-sitoumuksen mukaiselle tasolle käyttää 0,7 prosenttia bruttokansantulosta (BKTL) kehitysyhteistyöhön vaatii pitkäjänteistä sitoutumista. Suomi on edelleen etäällä muista Pohjoismaista. Vuonna 2020 Ruotsin kehitysrahoituksen BKT-osuus oli 1,14 %, Norjan 1,11 % ja Tanskan 0,73 %. Vuoden 2022 kehitysyhteistyömäärärahojen tasoksi arvioidaan hallituksen talousarvioesityksessä noin 0,49 % bruttokansantulosta.

Erityisen valitettavaa on, että hallitus suunnittelee kehitysrahoituksen leikkauksia vuodelle 2023. Tällä voi olla vaikutuksia Suomen kansainväliseen asemaan. Kuten ulkoasiainvaliokunnan lausunnossa (UaVL 5/2021) hyvin todettiin: ”päätetyllä määrärahaleikkauksella voi olla heijastusvaikutuksia myös Suomen seuraavaan YK:n turvallisuusneuvoston vaalikampanjaan.” Suomi ei yllä hallitusohjelman tavoitteeseen olla ”kokoaan suurempi maailmalla” mikäli kehitysrahoituksen kasvulle ei ole uskottavaa tiekarttaa.

Myönteistä on se, että Suomi on Vähiten kehittyneitä (LDC) maita koskevan 0,2%:n tavoitteen osalta hyvin lähellä tavoitteen saavuttamista. Kehitysrahoituksen painottamista köyhimmille ja hauraimmille maille pitää edelleen jatkaa.

**Pienten ja keskisuurten yritysten rooli kestävän kasvun luomisessa**

Afrikan maissa joka vuosi noin 10-12 miljoonaa nuorta tulee työmarkkinoille, mutta uusia työpaikkoja syntyy vain 3 miljoonaa. Tästä näkökulmasta on tärkeää, että selonteko huomioi laajasti yksityisen sektorin roolin kehityksessä. Koronan aiheuttaman talouskriisin jälkeen on entistäkin tärkeämpää, että nuoret saavat sellaista koulutusta, joka johtaa työllistymiseen ja toimeentuloon.



PL 210 (Eteläranta 8)
00131 Helsinki
kirkonulkomaanapu.fi

Pienet ja keskisuuret yritykset ovat erityisen tärkeitä uusien työpaikkojen syntymisen kannalta. Kuitenkin juuri vähiten kehittyneissä LDC-maissa pk-sektori on alikehittynyt. Puhutaan jopa ”missing middle” –ilmiöstä. Säälliset, paikallista ja globaalia kestävää kehitystä tukevat työpaikat kehittyvissä maissa ovat paitsi näiden maiden, myös EU:n ja Suomen etu. **Toivomme, että lausunnossaan valiokunta antaa tukensa sille, että osana Suomen kestävä talous ja ihmisarvoinen työ –painopistettä, yritystoiminnan tukea suunnataan myös vähiten kehittyneisiin maihin ja erityisesti näiden pk-sektorille.**

Suomella on merkittäviä mahdollisuuksia tukea ja mahdollistaa sellaista yritystoimintaa, joka on kestävää niin ilmastonmuutoksen torjunnan kuin luontokadon ehkäisemisen näkökulmasta. Kehittyvillä mailla on suuret mahdollisuudet välttää ympäristön kannalta tuhoisimpien ratkaisut siirtymällä suoraan kestävämpiin teknologioihin, kuten digitaalisiin ja luontopohjaisiin ratkaisuihin.

**Kokonaisvaltaisen kehityspolitiikan tulee näkyä myös Suomen ilmasto- ja ympäristöpolitiikassa**

Selonteko määrittelee, että kehityspolitiikalla tarkoitetaan Suomen johdonmukaista toimintaa kaikilla niillä kansainvälisen yhteistyön ja kansallisen politiikan lohkoilla, joilla vaikutetaan kehittyvien maiden asemaan. Kuitenkin selonteko itsessään keskittyy lähinnä kehitysyhteistyöhön ja jää epäselväksi, miten Suomen muiden politiikan sektorien vaikutuksia kehittyviin maihin pitäisi arvioida.

Suomen harjoittama ilmasto- ja ympäristöpolitiikka vaikuttaa osaltaan kehittyviin maihin. **Toivomme, että valiokunta lausunnossaan kiinnittää huomiota tarpeeseen arvioida Suomen kehityspolitiikkaa myös muiden politiikan sektorien näkökulmasta kuin puhtaan kehitysyhteistyön.**

Suomen päästöt vastaavat yli 200 miljoonan matalan tulotason maassa elävän ihmisen päästöjä. Ilmastonmuutoksen vakavimmat vaikutukset kohdistuvat alueille, joiden asukkaat ovat vähiten vastuussa ilmastokriisistä. Hauraissa valtiossa 22 konfliktialueesta 12 kuuluu myös alueisin, joihin ilmastonmuutos vaikuttaa pahimmin. Näillä alueilla elää yhteensä 669 miljoonaa ihmistä.

Kokonaisvaltainen kehityspolitiikka tukee ilmasto-oikeudenmukaisuuden toteutumista. Päästöjä on vähennettävä nopeasti Suomen kaltaisissa korkean tulotason maissa, joilla on suuri historiallinen vastuu päästöistä. Samalla on tuettava kehittyviä maita niin ilmastorahoituksen kuin kehitysyhteistyön keinoin.

Kirkon Ulkomaanavun puolesta lisätietoja antaa:
vaikuttamistyön päällikkö Tapio Laakso, p. 050 536 3280, tapio.laakso@kirkonulkomaanapu.fi



PL 210 (Eteläranta 8)
00131 Helsinki
kirkonulkomaanapu.fi